

Na tropie

4-5
XXXIV

Kadry Instruktorskie

Na pomysł skautingu miał duży wpływ - jak to przyznał Baden Powell - angielski pisarz Ernest Thompson Seton, z pochodzenia Anglik, wychowany w dzielnicy, zachodniej Kanadzie, specjalista od powieści o życiu zwierząt, które to powieści sam ilustrował. Stworzony przez niego Związek Kory Brzozowej działał tylko osiem lat, ale pomysł jego rozkwitł w skautingu. Seton poszedł śladem J.J. Rousseau i uznał, że cywilizacja jest groźbą dla człowieka i że młodych trzeba wychowywać na łonie przyrody.

Baden Powell miał doświadczenie z wypraw kolonialnych pionierów i rozwiązywał praktyczne zagadnienia szkolenia żołnierzy w trudnych warunkach, wymagających odwagi, samodzielności i zaradności.

W polskich adaptacjach skautingu szukano wzorów rycerstwa kresowego i tradycji Sienkiewiczowskich. Potem przyszedł pomysł mniej militarny: odwoływanie się do słowiańszczyzny, bo pewien wpływ wywarła M. Rodziewiczówna swoim "Latem leśnych ludzi".

Harcerze nie stali się ani Indianami Setona, ani pionierami kolonialnymi Baden Powella, ani nawet kresowymi rycerzami Piaseckiego i Schreibernera z "Harców młodzieży polskiej". Nie stali się też "szkołą kadetów". Wytworzył się własny styl, którego najdojrzalszym wyrazem były atmosfera i tradycje kursów instruktorskich. Własny styl wytworzyły kursy instruktorskie harcerek i harcerzy różnych chorągwi, a także Szkoła Instruktorów Zuchowców w Nierodzinie i Ośrodek Harcerski w Górkach Wielkich - prowadzone przez Aleksandra Kamińskiego.

Tajemnica powodzenia pracy harcerskiej leży zawsze w odpowiednio przygotowanej kadrze instruktorskiej - od zastępowych aż po harcmistrza. Zdolny instruktor w harcerstwie jest zawsze wart naszej troski. Wyszukać takiego w drużynie, dać mu odpowiednie przeszkolenie i zachęcić go do pracy, wówczas zawsze znajdzie gromadę naśladowców.

Nie zaniedbujmy szkolenia zastępowych, drużynowych - słowem - kursów instruktorskich, powołując do nich najzdolniejszy element.

1909 - 1939

Historia harcerstwa

- 1909 - 16 listopada - Lwów
Edmund Naganowski ogłasza w "Słowie Polskim" artykuł p.t. Bi-Pi - BIES dając pierwsze informacje o skautingu.
- 1910 - styczeń - Lwów
Mieczysław Neugebauer - stud. Polit. - komendant zarzewiackiego kursu jako karę za spóźnienie na zbiórkę wręca Andrzejowi Małkowskiemu książkę Baden-Powella "Scouting for Boys" z poleceniem przetłumaczenia jej na język polski w terminie do 15 kwietnia 1910.
- październik - Warszawa
Edmund Nebel profesor gimnastyki w szkole Wróblewskiego organizuje drużynę o charakterze skautowym.
W ziemi - we Lwowie Kazimierz Zórawski próbuje stworzyć drużynę skautową z młodzieży abstynenckiej z Eleuterii.
- 1911 - 20 marca - Lwów
W Sokole Macierzy zorganizowano pierwszy kurs skautowy dla 200 uczestników, trwający do czerwca. Komendantem był Jerzy Grodyński. Podczas kursu odbyły się trzydniowe ćwiczenia w Bruchowicach 22- 24 kwietnia.
- 8 kwiecień - Lwów
Uczestnicy kursu otrzymali dwa pierwsze arkusze odbitki książki tłumaczonej przez Małkowskiego.
- 22 maja
Zorganizowano cztery drużyny z uczestników kursu:
1-a M. im. T. Kościuszki - drużyny Czesław Pieniążek
2-a M. im. Hetmana Chotkiewicza - drużyny Franciszek Kapałka
3-a Z. Im. S. Plater - drużyna Olga Drahonowska
4-a M. im. Mohorta - drużyny Andrzej Baternay
W międzyczasie ukazujące się odbitki rozdziałów książki przemycono do Łodzi, Kielc, Warszawy, Zagłębia Dąbrowskiego, Wilna, Kijowa i Zytomierza.
- 21 maja - Lwów
Powstaje Komenda Skautowa w składzie: K. Wyrzykowski, A. Małkowski, O. Drahonowska, J. Grodyński, Fr. Kapałka, Cz. Pieniążkiewicz, T. Strumiłło.
- Zyciorys St. Sedlaczka jest w nr. 1/1967 Na tropie.
Zyciorys T. Strumiłły jest nr. 4/1967.

1911 - lipiec-sierpień

Ukazuje się książkowe wydanie "Skauting jako system wychowania młodzieży - B. Powella w tłumaczeniu A. Małkowskiego.

Ks. Kazimierz Lutosławski zorganizował w Kosowie w zakładzie dra Tarnowskiego drużynę skautową.

W Skolem odbywa się kurs wychowania fizycznego pod namiotami dla 50 uczestników z Małopolski i Królestwa. Komenda: Wyrzykowski, Małkowski, Grodyński.

- 15 października - Lwów

Ukazuje się pierwszy numer "Skauta" jako dwutygodnik. W numerze jest umieszczona pieczęć "Wszystko o nasze", autorem L. Kozielewskiego. Każdy numer "Skauta" przynosił instrukcje, artykuły metodyczne i w krótkim czasie osiągnął nakład 6 tysięcy.

- 1 listopada

W "Skauście" ogłoszono pierwszy tekst prawa skautowego mającego 9 pkt. będących niemal tłumaczeniem z angielskiego.

- 17 listopada

Komenda Skautowa wyjaśnia w "Skauście", że abstynencja obowiązuje także instruktorów.

- grudzień

Zatwierdzono Związkowe Naczelnictwo Skautowe.

Przez całą jesień 1911 r. instruktorzy ze Lwowa dojeżdżają do Warszawy, Łodzi, Poznania i Śląska Cieszyńskiego, gdzie żywiołowo powstają drużyny skautowe. Pod koniec roku Strumiłło organizuje drużynę w Wilnie.

1912 - styczeń

Jerzy Grodyński w Willi pod Urlami koło Warszawy prowadzi kurs dla drużynowych z Warszawy.

- 12 luty 1912

"Skaut" ogłasza 10 punkt prawa o abstynencji.

- 24 - 25 marca - Lwów

Odbywa się zjazd drużynowych i plutonowych z Małopolski. Na zjeździe podkreślono bardzo silnie, że prawo obowiązuje także ściśle instruktorów.

11-ty numer "Skauta" ogłasza warunki zostania instruktorem skautowym. W marcu również wyjeżdża Andrzej Małkowski do Anglii i wkrótce przynosi od Baden Powella zaproszenie dla Polaków na zlot do Birmingham. Redakcję "Skauta" obejmuje Ignacy Kozielewski.

1912 - 3 maja - Lwów

Rewia 450 skautów.

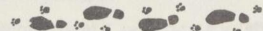
Dwutygodniowy kurs żeński dla 20 uczestniczek we Lwowie.

- czerwiec

Ukazuje się "Harce młodzieży polskiej" - K. Piaseckiego i M. Schreiber - jest to polska przeróbka "Scouting for Boys". Autorzy wprowadzili słownictwo: harcerz, harcerka, zastęp, drużyna, młodzik, wywiadowca, ćwik, harcomistrz.

1-sza drużyna żeńska lwowska wprowadza hasło "Czuj się!" /inicjatywa O. Drahonowskiej/.

- 23 czerwca - Lwów

300 skautów bierze udział w dorocznym zlocie z okazji 45-lecia istnienia "Sokoła".

- lipiec - sierpień

5 - 7 lipca na kongresie przeciwalkoholowym /4500 uczestników/ Andrzej Małkowski wygłasza referat o abstynencji. Na wystawie kongresu pokazano dział skautowy.

16 lipca do 24 sierpnia odbywa się kurs gimnastyczny i kolonia skautowa dla 56 uczestników, którą prowadził F. Kapalka.

9 - 23 sierpnia przy kolonii odbył się kurs dla instruktorów skautowych.

Czesław Pieniążkiewicz prowadzi pierwszy obóz roboczy 1-szej lwowskiej w Ostalowiczach.

J. Grodyński i St. Gibess prowadzą obóz roboczy drużyny sanockiej w Olchowcach pod Sanokiem.

- 15 września

"Skaut" ogłasza drugą redakcję prawa. A. Małkowski reprezentował kierunek ścisłego oparcia się o wzory angielskie. Komenda skautowa natomiast próbuje wypracować wzory polskie.

- październik

W "Skauście" ogłoszono cztery stopnie: młodzik, wywiadowca, ćwik, harcerz wprowadzone przez Komendę Skautową.

- listopad

Bonifacy Jacowicz organizuje pracę skautową w Wilnie.

nowa okładka

hm Rp Tadeusz Strumiłło ur.30.4.1884-zm.7.10.1958.

1913 - 1 styczeń - Lwów
Związkowe Naczelnictwo Skautowe tworzy sekcję żeńską.

W Warszawie zaczyna wychodzić "Skaut" redagowany przez Br. Boufałła.

- 5 - 10 stycznia - Lwów
Odbyna się II Zjazd drużynowych i przybocznych

- 1 czerwca - Kraków
Drużyny krakowskie sygnę kopiec Władysławi Jagielle w Niepołomicach skąd rzekomo wyruszał na wyprawę pod Grunwald.

- 19 czerwca
Andrzej Małkowski poślubił Olę Drahonowską w Zakopanem.

- 29 czerwca - Kraków
Z Krakowa wyjechała reprezentacyjna drużyna 42 skautów i 11 instruktorów na zlot do Birmingham w Anglii. Prowadzą reprezentację M. Affanasowicz, A. Małkowski, T. Strumiżo. Reprezentacja występowała pod polską flagą i mimo protestów konsulów państw zaborczych Baden Powell nie zgodził się na zdjęcie flagi. Po zlocie delegacja znalazła się już 14 lipca z powrotem w Krakowie.

- 14 lipca - 2 sierpnia - Skole
Kurs skautowy dla 98 uczestników, prowadzi Fr. Kapałka

- 16 lipca - 6 sierpnia
J. Falkowska i Opińska prowadzą kolonię żeńską dla 23 uczestniczek, na terenie Kongresówki. /Zyciorys J. Falkowskiej jest w nr.6/1969/.
1-sza lwowska ma obóz roboczy w Machnowku.

- sierpień - Kraków
Zaczyna wychodzić "Harcerz" / Wydano tylko 9 numerów, przestał wychodzić w kwietniu 1914/.
Kraków ma 9 drużyn - 400 chłopców - hufoowym Z. Wyrobek.
- Pod koniec 1913 r. W. Nekrasz i Józef Dybowski organizują pracę w Kijowie.

Pod koniec r. 1913 stan harcerstwa w Małopolsce wynosi 5800 skautów, 232 instruktorów, 804 skautek, 46 instruktoerek.

1914 - 1 marca - Lwów
"Skaut" ogłasza dzisiejsze brzmienie prawa skautowego.

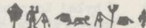
- kwiecień - Stary Zjednoczone
Skauting polski w Ameryce ma 3100 chłopców.

1914 - Skole
Zaczęły się kursy: instruktorski i zastępowych.

1.8. Wybuch wojny zlikwidował kursy. Uczestnicy musieli wrócić do domów.

- 3 września
Rosjanie zajęli Lwów.
Wybuch wojny przerwał normalną pracę drużyn w trzech zaborach. Część Polaków Rosjanie wywieźli z Małopolski i z Kongresówki do Rosji, część z Małopolski znalazła się w Austrii, gdzie próbowano zorganizować pracę skautową /T. Strumiżo/.

Polacy w głębi Rosji Europejskiej i na Ukrainie w latach 1914 do wiosny 1919 rozwinięli żywą pracę harcerską. Tom I. "Zeszytów Historycznych" podaje, że harcerstwo na Ukrainie i w Rosji działało w 104 śródlądowych i w dniu 1 listopada 1918 miało 7500 harcerzy i 2000 harcerek.

W Polsce pod zaborami harcerzy widzi się wszędzie: w Legionach, w Polskiej Organizacji Wojskowej albo w wznawiających pracę drużynach, gdzie to było możliwe.

1915 - 1916

Powstają liczne drużyny emigracyjne w Austrii. W Wiedniu wychodzi "Życie nasze" potem "Zorza".

W byłej Kongresówce harcerstwo rozbite narazie na: "Związek Harcerstwa Polskiego", "Polską Organizację Skautową", "Związek Skautek Polskich" i "Junactwo". Łączy się w jeden Związek Harcerstwa Polskiego w jesieni 1916 r. i na jego czele staje Ks. Jan Mauesberger.

Na Rusi i w Rosji Naczelnictwo harcerstwa, zorganizowane na zjeździe odbytym konspiracyjnie w czasie Bożego Narodzenia 1915 obejmuje kierownictwo całego ruchu na tamtych terenach. Naczelnikiem harcerstwa zostaje St. Sedlaczek. W kwietniu 1916 wychodzi pismo "Młodzież" z działem skautowym. Latem 1916 odbywa się kurs na Syrou.

W Małopolsce, gdzie w czasie zajęcia jej znacznej części przez Rosjan, tylko tu i ówdzie konspiracyjnie pracowano, ruch odradza się, ożywają drużyny i powstają nowe.

W Poznaniu działa miejscowa Komenda Skautowa: H. Sniegooki, M. Węglawski, J. Ratajczak. - zobacz ich fotografie na str. 12-ej.

1917 - Rewolucja rosyjska pozwala ujawnić się licznym drużynom skautowym na terenie Rusi i w Rosji.
Zorganizowano kurs w Kiń Grast /Rzuc Smutek/ pod Kijowem. "Młodzież" przekształca się w "Harce".

W byłej Kongresówce w marcu zaczynają wychodzić pisma: "Harcerz" i "Harcerz" pod redakcją K. Chmielewskiego.

Na Pomorzu w wrześniu powstaje pierwsza drużyna skautowa im. T. Kościuski w Toruniu.

1918 - Niemcy rozwiązują harcerstwo wielkopolskie i pomorskie.

W byłej Kongresówce okupanci grożą rozwiązaniem organizacji.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego bierze harcerstwo pod swoją opiekę. Powstaje Inspektorat Naczelny w miejsce Komendy Naczelnej. Naczelnym inspektorem zostaje T. Strumiłło, Naczelną inspektorką M. Wocalewska.

Latem odbywają się kursy w Staszowie w Kieleckim i w Rzuc Smutek pod Kijowem.

Zastępcami Naczelnika Harcerstwa na Rusi zostają R. Bniński i Henryk Glass. Praca harcerska sięga Syberii, kierują nią K. Zaleski i J. Kozłowski.

1 i 2 listopada w Lublinie odbywa się zjazd wszystkich przedstawicieli organizacji harcerskich i uchwała złączenie się w jeden Związek Harcerstwa Polskiego z Naczelną Radą Harcerską na czele.

28 grudnia 1918 ginie w obronie Lwowa J. Grodyński, współtwórca harcerstwa.

1919 - W nocy 16 na 17 stycznia ginie na Morzu Śródziemnym A. Małkowski. /Jechał w misji wojskowej od gen. Hallera we Francji do gen. Zeligowskiego do Odessy./

Styczeń do czerwiec - Henryk Glass pełni obowiązki Naczelnika Harcerstwa Polskiego na Rusi.

19 - 11 lutego 1919 w Warszawie - pierwszy zjazd Naczelnej Rady Harcerskiej. Utworzono Wydział Wykonawczy NRH w składzie: T. Strumiłło, M. Wocalewska, St. Sedlaczek. "Harcomistrz" zostaje organem instruktorskim całej Polski.

1919 - W lecie w Zwierzynicy Zamojskiej - kursy związkowe,
- III Zjazd Naczelnej Rady tworzy Naczelnictwo ZHP.

1920 - czerwiec - Katowice
Powstaje Inspektorat Harcerski Górnego Śląska.

- 2 lipca - Warszawa /zobacz fotografię Naczelnictwa nr.N.T.2/1969/.
Naczelna Rada Harcerska powołuje na przewodniczącego ZHP gen. Józefa Hallera. Wiceprzewodniczącymi zostają wybrani: Tadeusz Strumiłło i ks. Jan Mauersberger, Naczelnikami Głównej Kwatery męskiej - Stanisław Sedlaczek, Naczelniczką Głównej Kwatery żeńskiej - Maria Wocalewska.

- 30 października - 2 listopada - Warszawa
V Zjazd Naczelnej Rady Harcerskiej przygotowuje program Walnego Zjazdu ZHP.

- 30 grudnia - Warszawa
Naczelny Inspektorat Harcerstwa Polskiego przy Min. Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego przekazuje swoje agendy Naczelnictwu ZHP. Kończy to proces scalania organizacji.

- 31 grudnia 1920 - 2 stycznia 1921 - Warszawa
Odbývá się I Walny Zjazd ZHP z udziałem 120 delegatów. Walne zjazdy aż do zmiany statutu w 1936 roku odbywają się co roku, a po 1936 roku - co trzy lata. Na zjeździe wprowadzono kilka poprawek do statutu. Zjazd poświęca uwagę sprawie starszego harcerstwa i tworzy stałą komisję do spraw starszego harcerstwa.

1921 - 30 marca - 2 kwietnia - Kraków
Konferencja kierowniczek pracy żeńskiej.

- 30 czerwca - 2 lipca - Lwów
Złot X-lecia Harcerstwa gromadzi około 5 tysięcy uczestników z całego kraju. Otwarta zostaje wystawa prac harcerskich. W drugim dniu Złotu odbywają się ćwiczenia polowe na Czartowskijskiej Skale, a w trzecim defilada i popis na boisku sokolim. Brałem udział ze swoją drużyną brzożowską w tym Złocie /red./

-19 - 21 lipca - Ostrów Wielkopolski
Na I Zjeździe Starszego Harcerstwa przybywa 29 delegatów z ośmiu kół. Podjęte zostają uchwały dotyczące zasad organizacyjnych starszego harcerstwa wydzielonego z organizacji męskiej i żeńskiej.

- 29 czerwca - 25 sierpnia - Piwniczna
Zaczyna się intensywne szkolenie starszyny. Kurs związkowy liczący 77 uczestników jest prowadzony przez Stanisława Sedlaczka. Kilka chorągwi prowadzi kursy we własnym zakresie.

1921 - 19 lipca - 19 sierpnia
Chorągiew Lwowska organizuje kurs instruktorski w Uluczu, powiat Sanok. Uczestników 24. Komendantem hm. Fr. Usarz. Był to mój pierwszy kurs instruktorski w którym brałem udział /red./

- 1 listopada - Kraków
W Krakowie pojawia się pismo "Płomienie" redagowane przez A. Ciołkosza.

1922 - 29 - 30 czerwca - Mąchoć /Kielce/
Pismo "Płomienie" w lutym spotyka się z negatywną oceną władz ZHP. Wzrastające wokół pisma napięcie konsoliduje jego zwolenników, proklamujących "wolne harcerstwo". 76 zwolenników nowego ruchu z 18 środowisk harcerek obraduje na zjeździe w Mąchoć nad reformą harcerstwa.

Chorągiew Lwowska organizuje wielki kurs instruktorski /170 uczestn./ w miejscowości Terszów Spas koło Starego Sambora, w którym biorą udział uczestnicy z wielu chorągwi.

- grudzień - Warszawa
Ministerstwo Spraw Wojskowych podpisuje z ZHP porozumienie w sprawie współpracy w zakresie przysposobienia wojskowego.

1923 - 19 - 22 maja - Poznań
Zlot Harcerstwa Wielkopolskiego zwołany na dziesięciolecie istnienia harcerstwa w Poznańskim gromadzi około 2 tysięcy uczestników w Poznaniu.

- 30 czerwca - 15 lipca - Piwniczna
Związkowy kurs instruktorski prowadzony przez Tadeusza Maresza wnosi istotne zmiany do systemu kształcenia starszyny.

- 1 - 2 lipca - Kraków
Na II Zjeździe "wolnego harcerstwa" powstaje Rada Główna i Komitet Wykonawczy "Wolnego Harcerstwa".

- październik - Warszawa
Warszawska Spółnota "Wolnego Harcerstwa" wydaje deklarację ideową, głoszącą, że celem "W.H." jest wychowanie "człowieka zdolnego do obalenia dzisiejszego ładu i do zbudowania nowego gnachu wszechludzkiej społeczności, której ideowymi podstawami będą: "socjalizm, międzynarodowość, antymilitaryzm i wolnościowość".

1924 - 3 - 9 lipca - Warszawa
Na Siekierkach odbywa się I Zlot Narodowy harcerzy. Bierze w nim udział 3533 harcerzy i 152 instruktorów, a z zagranicy przybywa 63 skautów z pięciu krajów. Na Zlocie odbywają się zawody o dyplom I Drużyny RP.

1924 - Z dziesięciu stających do zawodów drużyn miejsce pierwsze zdobyła 13 drużyna warszawska.

Harcerki obozują na swoim zlocie w Świdrze. Uczestniczy w nim 809 harcerek i 44 instruktorki. Na zlot przybyło 25 skautek z Łotwy.

1 - 3 sierpnia - Helenówek koło Warszawy
"Wolne Harcerstwo" odbywa III zjazd, na którym dochodzi do zerwania obrad. "W.H." po nieudanych zjeździe już nie powstaje. Natomiast bezpośrednio po zerwaniu obrad w Helenówku dochodzi do zebrania konstytucyjnego organizacji "Pionier". Zostaje ono przezwane przez polojęz, jako odbywane bez zgody władz.

10 - 17 sierpnia - Kopenhaga
W II Jamboree /międzynarodowym zlocie skautów/ bierze udział 52 osobowa polska drużyna reprezentacyjna i 76 osobowa polska drużyna gości. Jest to ostatni zlot międzynarodowy skautowy, na którym się skautowe zawody międzynarodowe. Reprezentacja polska uzyskała piąte miejsce na 13 zespołów, biorących udział w zawodach.

Nawiązują się kontakty międzynarodowe. Delegacja polska bierze udział w III międzynarodowej konferencji skautowej. Poprzednio w lipcu 16-23 grupa 8 instruktorów i 8 harcerek bierze udział w zlocie skautek i III Międzynarodowej Konferencji instruktoerek skautowych w Foxlease /Anglia/.

- Związek Harcerstwa Polskiego przechodził kryzys programowy i organizacyjny, czego wyrazem był spadek liczby młodzieży. W roku 1922 ZHP liczył 31 tysięcy harcerzy i 19 tysięcy harcerek, a w roku 1924 - 25 tysięcy harcerzy i 12 tysięcy harcerek. Spadek liczebności zarysował się zwłaszcza ostro w organizacji harcerzy, w której liczba członków w ciągu jednego roku spadła o 6 tysięcy. Kierownictwo Harcerstwa uznało, że główny wysiłek należy poświęcić podniesieniu poziomu ideowego pod hasłem "jakość, a nie ilość". Nie było to zgodne z opinią zespołów młodszych instruktorów. W następnych 5 - 7 latach rysował się powoli wzrost liczby harcerek i harcerzy.

1925 - 15 kwietnia - Warszawa
II Zjazd Starszego Harcerstwa, na który stawili się przedstawiciele zaledwie 4 kół, zajmuje się tezami ideowymi. Starsze harcerstwo w 90 % składało się z młodzieży akademickiej. Odbywający się dwa dni po tym zjeździe Walny Zjazd Harcerstwa zajmuje się również starszym harcerstwem, ale nie wychodzi poza ogólne stwierdzenia stanu. Związek odozwa brak podstaw finansowych do szerszej działalności.

- 31 maja - Książ /Wielkopolska/
Zorganizowanie zawodów drużyn wiejskich świadczy o próbach zaktywizowania terenu wiejskiego.

GARCZYN 1932 Międzynar. Zlot Skautów Wodnych - wycoieczka do Raktowa

Kolnar B. Ollzer Polkowska J. Ratajczak Z. Dzikowska O. Grzymatowski H. Sniępocki

NARODOWY ZLOT SPAEA 1935 KONFERENCJA PRASOWA 15-17.7.33 ucz. z 8 krajów
Lwowski Skauta reprez. W. Lewicki, I. Czarnik, W. Wenzel, A. Ogorzały,
Na tropie - M. Kapiszewska / 9-a od lewej w berecie /
w górn. rzędzie w środku stoi Dymmock - wieloletni redaktor londyńskiego
Scout-a / w kapeluszu i z białą chustą na szyi.

1925 - 23 sierpnia - Sromowce Wyżne /Pieniny/
Otwarcie szkoły instruktorów "Cisowy Dworek". /Wybudowany staraniem
druhu Olgi Małkowskiej/.

PAMIĘTAJ

ZE KAŻDY, KTO
CZYTA, NA TROPIE
POWINNIEN ZAPŁACIĆ
PRENUMERATĘ!

1926 - 10 - 11 maja - Kraków
Na zjeździe walnym, który odbył się w gorącym nastroju, dochodzi do pierwszych konfrontacji pomiędzy niezadowolonymi "młodymi instruktorami" i władzami ZHP. Podniesiona zostaje sprawa uprawnień młodszych stopniem instruktorów do współdeydowania o sprawach harcerstwa. Zjazd walny wezwał Naczelnictwo do podjęcia pracy harcerskiej wśród młodzieży wiejskiej, robotniczej i rzemieślniczej. Lato przynosi ożywienie obozownictwa: wzrasta liczba obozów ponad dwukrotnie w stosunku do roku 1924, jak również podnosi się poziom obozów. W Warszawie organizuje się wystawa obozownictwa.

1927 - 23- 24 kwietnia - Warszawa
VII Zjazd Walny podejmuje następującą uchwałę: "ZHP biorąc pod uwagę znaczenie, jakie dla Polski posiada dostęp do morza, oraz wyzyskanie dróg wodnych, przystępuje do organizowania drużyn morskich na szeroką skalę. ZHP wzywa młodzież, aby przez uprawianie sportów wodnych, wytworzyła powszechny pęd ku morzu i zrozumienie znaczenia żeglarstwa ze względu na jego wartości ochowawcze, ekonomiczne i polityczne".

Słowem tym towarzyszą efekty. Hel zaroił się od łodzi i kajaków harcerskich z całej Polski. Pierwsza Morska Drużyna Poznańska ruszyła na jachcie "Rybitwa" na zlot skautów morskich w Kopenhadze i wzięła udział w międzynarodowych zawodach nawigacyjnych.

Główna Kwatera męska zwołała poprzednio w kwietniu I konferencję drużyn żeglarskich i morskich, na której m. in. wprowadzono trzy kategorie drużyn żeglarskich i 5 stopni żeglarskich dla młodzieży, odpowiadających zwykłym stopniom harcerskim. G.K.H-y zorganizowała kursy harcmistrzowskie w Łękawie.

1928 - 7 czerwca - Warszawa
Na zwołaną drugą konferencję drużyn morskich stawia się 28 uczestników reprezentujących 14 środowisk. Żeglarstwo harcerskie notuje kilka sukcesów. I Drużyna Ursynowska z Warszawy zdobywa na międzynarodowym Zlocie skautów morskich na Węgrzech pierwsze miejsce przed Anglią, Niemcami i Austrią. Dwie wyprawy na łodziach docierają do Morza Czarnego. Odbywają się liczne wycieczki po rzekach i jeziorach polskich.

W styczniu 1928 zaczyna wychodzić Na Tropie w Katowicach. Redaktorką jest hm. Maria Kapiszewska.

Zyskaj prenumeratę **na tropie**

1928 - 5- 20 lipca - Rybienko, koło Wyszkowa
II Ogólnopolski Zlot Harcerów jest zwołany w 500-ną rocznicę śmierci Zawiszy Czarnego. W Zlocie bierze udział 1072 harcerów, 70 harcerów z zagranicy i 35 skautów. Prace organizacyjne i obsługi zlotu podzielono pomiędzy chorągwie. Zawody z różnych dziedzin są przeglądem umiejętności chorygwie, ale nie współzawodnictwem o pierwszeństwo.

- 29- 30 grudnia - Warszawa
I Harcerskie Związkowe Zawody Strzeleckie inauguruje akcję corocznych zawodów w tej dziedzinie sportu. Harcerstwo przycynia się w ten sposób do upowszechnienia strzelectwa w kraju.

1929 - 6 - 7 kwietnia - Nivka /Mysłowice/
Zyskaj prenumeratę
Konferencja drużyn starszych harcerzy zawodo pracujących poszukuje dróg dla zainteresowania harcerstwem młodzieży pracującej. Rozstrzyga się rozwiązania opartych o doświadczenia innych organizacji skautowych.

- 12 - 23 lipca - Poznań
Na tropie
II Narodowy Zlot Harcerzy w Poznaniu, gdzie w tym czasie odbywa się Powszechna Wystawa Krajowa będąca pierwszym dużym przeglądem polskiego przemysłu. W Zlocie bierze udział 6700 harcerzy, z których większość uczestniczy w zawodach z różnych dziedzin techniki harcerskiej. Obecni są goście z 8 krajów, w liczniejszej dopisali Węgrzy. Harcerstwo ma efektowne stoisko na PWK, a przez trzy dni zespoły zlotowe popisują się na wielkiej arenie umiejętnościami z techniki harcerskiej, śpiewem, tańcami, gimnastyką itd.

- 31 lipca - 12 sierpnia - Birkenhead /Anglia/
Wyprawa 437 harcerzy udaje się na kolejny III międzynarodowy zlot skautów. Wyprawa złożona jest z 3 hufców: warszawskiego, śląskiego i kombinowanego / z różnych chorągwi/. Wyprawa jest dużym sukcesem. Liczba 400 polskich przedstawicieli jest mała w stosunku do blisko 50 tysięcy uczestników zlotu, ale obóz polski wyróżnia się pomysłowością i oryginalnością urządzeń obozowych, zainteresowanie budzą popisy regionalne. Doskonałe zdaje egzamin starannie przygotowana akcja propagandowa, informująca cudzoziemców o Polsce.

- 28 - 29 grudnia - Warszawa
Na zjeździe walnym obecny był Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. Od poprzedniego roku harcerstwo stało się przedmiotem ataków politycznej prasy prawicowej, która podnosiła obawy o wychowanie religijne i narodowe w ZHP. Zjazd uznaje potrzebę wzmocnienia autonomii programowej, organizacyjnej i gospodarczej Organizacji Harcerów i powołuje komisję, która ma zaproponować

odpowiednie zmiany w statucie. Zmierzały one do stworzenia dwóch organizacji ale z Radami, Naczelnictwem i Zjazdami Walnymi, a związanych wspólnym walnym zgromadzeniem i Zarządem Głównym oraz Radą Wychowawania Harcerskiego. Projekt statutu nie został zatwierdzony.

1930 - 2 marca - Warszawa

Na odprawie komendantów chorągwi rzucone zostaje przez Tadeusza Strumilla hasło "ofensywy na młodzież". Rozpoczęcie przygotowań do zwiększenia liczby młodzieży harcerskiej. Sprawie tej zostaje poświęcony zjazd hufcowych i starszyzny harcerskiej zwołany do Szkoły Instruktorskiej Chorągwi Śląskiej na Buczu / 1 - 6 lipca/. Zaczyna się duża akcja przygotowań organizacyjnych i kadrowych.

- 6 - 13 lipca - Bucze /Katowice/

Dziesięciolecie harcerstwa śląskiego jest obchodzone uroczystie na Zlocie Harcerzy na Buczu koło Skoczowa i Zlocie Harcerek w Jęzorze /koło Katowic/. Uczestników około 800. Harcerstwo na Śląsku zostaje otoczone specjalną opieką wojewody śląskiego Michała Grażyńskiego, który widzi wielką rolę harcerstwa w ścisłym związaniu Śląska z resztą Polski. W szczególności harcerstwo śląskie zdobywa stałe ośrodki szkoleniowe: Bucze i Nierodzim.

- 11 - 25 sierpnia - Kielpiny /koło Lidzbarka /
I Ogólnopolski Zlot Żeńskiej Starszyny - 620 uczestniczek.

Szwecja

1931 - 1 - 2 lutego - Kraków

Na Zejeździe Walnym Tadeusz Strumilla wygłasza referat o ofensywie harcerskiej. W dyskusji krytykowana jest polityka Głównej Kwatery Męskiej. Zjazd dokonał wyboru 4 członków Naczelnej Rady Harcerskiej na miejsce ustępujących z powodu wygaśnięcia mandatu. Członków NRH powołanych w drodze wyborów przez zjazd walny było 24, na ogólną liczbę 41. Nowa Naczelna Rada Harcerska wybrała w dniu 2 lutego Michała Grażyńskiego Przewodniczącym ZHP. Powołany został nowy skład Naczelnictwa. Wynik wyborów był interpretowany przez niektórych instruktorów jako dowód zwycięstwa czynników sanacyjnych w ZHP. Powstałe duże zaognienie skłoniło instruktorki członkini Naczelnej Rady Harcerskiej do złożenia oświadczenia, którego fragment brzmiał: "Przebieg ostatniego Zjazdu Walnego, który pozostawił na nas przykre wrażenie, był przede wszystkim wynikiem tkwiących w harcerstwie męskim od dawna i głębokich różnic programowych i metodycznych i wynikających stąd nieporozumień i tarć. Jest wielce szkodliwym interpretowanie tych przejawów jako rozgrywki politycznej, jako gwałtów do opanowania Związku przez ludzi o takim czy innym kierunku politycznym".

- 12 kwietnia - Warszawa

Konferencja w Głównej Kwaterze Harcerzy w sprawie drużyn w szkołach powszechnych z udziałem przedstawicieli 12 chorągwi.

- 26 czerwca - 3 lipca - Praga Czeska

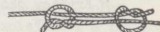
Zlot Skautów Słowiańskich w Pradze Czeskiej. Udział wyprawy polskiej 1077 harcerzy i 322 harcerki. Ze zlotu w Pradze około 300 harcerzy i harcerek wracalo przez Czechosłowację wycieczkami wędrownymi. Cała wyprawa na zlot spotkała się w stolicy harcerskiej na Buczu, która została 5 lipca otwarta i stała się szkołą instruktorów.

1932 - 6 - 12 sierpnia - Bucze

W szkole instruktorskiej na Buczu odbywa się VII Światowa Konferencja Skautek z udziałem 63 delegatek z 23 krajów. Bucze zostaje oddane Organizacji Harcerek stając się Szkołą Instruktorów Organizacji Harcerki.

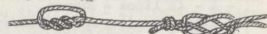
- 7 - 15 sierpnia - Garozyn /Pomorze Kaszubskie/ zob.fot.str.12.

Międzynarodowy Zlot Skautów Wodnych - około 900 uczestników i 200 jednostek pływających. Duże ożywienie ruchu ruchowego w Organizacji Harcerzy. Nowe inicjatywy w ruchu starszoharcerskim. Kolejna V-ta konferencja żeglarska. Związanie towarzystwa Budowy Harcerskich Schronisk Turystycznych. Liczby młodzieży wzrastają w stosunku do roku poprzedniego. - U harcerzy z 45 tysięcy do 56 tysięcy, u harcerki z 24 tysięcy do 37 tysięcy.

1935 - kwiecień - Spała - przygotowania do Zlotu

W Spałe trwają intensywne przygotowania do zlotu harcerki i harcerzy. Część robót wykonują utworzone: Harcerskie Ochotnicze Drużyny Robotnicze. Jest ich 4 po 100 harcerzy. Dwie pracują w Spałe, a dwie na Śląsku przy regulacji Wisły i przy budowie drogi. Ogółem drużyny te pracują w 1931 roku około 49 tysięcy godzin, z czego 26 tysięcy w Spałe. Drużyny HDR tworzone są z młodych ludzi poszukujących pracy. Oprócz zatrudnienia zapewniają swym członkom przygotowanie zawodowe. Prowadzone są metodami harcerskimi. Kierownicy HDR są szkoleni na specjalnych kursach.

- 16 maja - Warszawa

Rozpoczęcie prac budowlanych budowy Domu Harcerstwa w Warszawie przy ulicy Łazienkowskiej 7. Budowa jest częściowo finansowana ze składek młodzieży harcerskiej. Dom na pomieszcia lokale dla Naczelnictwa, Głównych Kwater i Komend Chorągwi w Warszawie, przewidziano sale i świetlice oraz pokoje gościnne.

Zachowaj sobie ten numer. Materiałów do historii harcerstwa szukaj w rocznikach Na tropie i w Zeszytach Historycznych Koła Harcerzy i Harcerki.

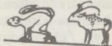

- 1933 - 22-23 kwiecień - Katowice
XIII Zjazd Walny ZHP uchwała wniosek o zarejestrowanie ZHP jako stowarzyszenia wyższej użyteczności. Dokonuje wyboru Rady Starszego harcerstwa.
- 12 - 18 czerwca - Katowice-Gdynia
W sztafecie kajakowej Katowice-Gdynia bierze udział około 500 harcerzy.
- 19 lipca do 1 sierpnia - Bezmiechowa
Przedzlotowy obóz szybowcowy przygotowuje ekipę szybowcową na Jamboree w Budapeszcie. Poprzednio w tym samym roku odbyły się: Kurs szybowcowy w Polichnie w marcu, wyższy kurs w Bezmiechowej w czerwcu.
- 2 - 14 sierpnia - G3d8118 - Węgry
Udział w IV Jamboree - Międzynarodowym Zlocie Skautowym w G3d8118 - 1126 harcerzy i 77 harcerek. Po zlocie wycieczki po Słowacji. Uczestnicy spotykają się na Buczu 20 sierpnia.
- 1 październik - Nierodzim /Śląsk/
Otwarcie Szkoły Instruktorów Zuchowych. Komendantem szkoły jest Aleksander Kamiński.
- 27 grudnia - 3 stycznia /1934/ - Brenna /Śląsk/
Kurs harcmistrzowski gromadzi 27 uczestników. Zimowe obozy narciarskie - w Krynicy około 300 uczestników, w Zakopanem, w Bukowinie około 400 uczestników.

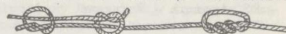
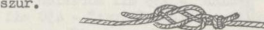
1934 - 1 marca - Warszawa
Na Polu Mokotowskim w Warszawie podejmują działalność Harcerskie Warsztaty Szybowcowe.

- 15 kwietnia - Warszawa
Naczelna Rada Harcerska z upoważnienia Zjazdu Walnego uchwała nowy statut ZHP.
- 1 - 11 lipca - Brenna
Międzynarodowy Kurs Zuchowy pod kierownictwem Aleksandra Kamińskiego zapoznaje instruktorów zagranicznych z nowym polskim pomysłem pracy z zuchami /wilozkami/.
- 1 - 17 sierpnia - Zabie na Huculszczyźnie
Pierwszy Zlot Starszego Harcerstwa na Huculszczyźnie. 342 harcerki i 328 harcerzy. Potem VII Zjazd Starszego Harcerstwa, w którym bierze udział 80 przedstawicieli zrzeszeń i kół.

1934 - 9 września - Gdańsk
Zlot Hufca Gdańskiego - 743 uczestników, jest dowodem istnienia harcerstwa na terenie Wolnego Miasta Gdańsk.

- 7 - 8 października - Kraków
Instruktorki i instruktorzy zuchowi odbywają wspólną konferencję dla wymiany doświadczeń metodycznych. W grudniu Naczelna Rada Harcerska uchwała tekst prawa zuchowego jednolity dla dziewcząt i dla chłopów.
- 2 - 9 grudnia - Warszawa
Pierwsza wystawa książki harcerskiej prezentuje dorobek wydawniczy harcerstwa: 500 książek i broszur.
- 1935 - 10 stycznia - Gdańsk
Utworzone zostają Gdańska Chorągiew Harcerek i Gdańska Chorągiew Harcerzy. W marcu powstaje Zarząd Oddziału ZHP w Gdańsku.
- 2 - 3 lutego - Zwardon
W harcerskich zawodach narciarskich bierze udział 400 uczestników - w tym 32 zagranicznych.
- kwiecień - Warszawa
ZHP i Zarząd Główny Rodziny Kolejowej zawierają porozumienie w sprawie opieki nad drużynami złożonymi z dzieci pracowników PKP.
1 stycznia 1936 istnieją już 142 drużyny kolejowe z 4 tysiącami i 243 harcerzami.

- 11 - 25 lipca - Spała
Jubileuszowy Zlot Harcerstwa Polskiego odbywa się w lasach spałskich nad Pilicą. Udział w nim bierze: 7568 harcerek i 15132 harcerzy, a ponadto 460 harcerek i 759 harcerzy polskich z zagranicy, 259 skauetek i 1138 skautów oraz 160 dawnych harcerek i 400 dawnych harcerzy.
W czasie zlotu odbywają się m. inn.: 15 - 17 lipca - Międzynarodowa Konferencja Prasy Skautowej /63 uczestników z 8 krajów/, 17 lipca - Międzynarodowa Konferencja Zuchowa /40 uczestników z zagranicy z 10 krajów, 30 Polaków z zagranicy z 6 krajów, 200 instruktorów krajowych/, 16-22 lipca Konferencja Skauetek i Skauetek Asperantystów - 180 uczestników/Prasowa - zob.fot. na str.13-ej.
- 28 lipca - 11 sierpnia - Ingartö /Szwecja/
Udział w Zlocie Starszych Skautów /II Rover Moot/ w Szwecji. Polska delegacja liczy 164 uczestników.

- 1935 - 5-7 sierpnia - Sztokholm
VIII Międzynarodowa Konferencja Skautowa wysłuchuje referatów polskich: M. Grażyńskiego - o harcercskiej inicjatywie walki z bezrobociem młodzieży, A. Kamińskiego - o nowej metodzie w ruchu zuchowym /wiloczonym/, stanowiącej odstępstwo od klasycznego wzoru skautowego.
- 14 sierpnia - Gdynia
Szkuner "Zawisza Czarny" wyrusza pod dowództwem generała Mariusza Zaruskiego w pierwszy rejs pełnomorski /1660 mil morskich/. Szkuner został w poprzednim roku przebudowany; udział pracy własnej harcerzy był decydujący. Inne harcercskie jachty odbyły kilka rejsów: "Temida" - 735 mil morskich i 300 mil morskich, "Korsarz" - 1078 mil morskich, "Pirat" - 450 mil morskich.
- 1 października - Warszawa
ZHP uzyskuje prawo organizowania harcercskich oddziałów przysposobienia wojskowego dla młodzieży pozaskolnej. Oddziały te liczą 1050 uczestników.
- 1936 - 22 stycznia - Warszawa
Dawni harcerze z czasów walk o niepodległość zbierają się na I Walne Zebranie. Powstają koła i grona dawnych harcerzy w kilkunastu miastach.
- 8 kwietnia - Warszawa
Rozporządzenie Rady Ministrów nadaje Związkowi Harcerstwa Polskiego statut w brzmieniu zgłoszonym przez ZHP. Związek zostaje uznany za stowarzyszenie wyższej użyteczności.
- 18 czerwca - 30 września
Wyprawa w składzie 8 instruktorek i 24 instruktorów wyrusza do Stanów Zjednoczonych dla szkolenia kadry harcercskiej w organizacji emigracji.
- 22 - 30 sierpnia - Jezioro Narocz
Nad Naroczą obozuje VIII Zjazd Starszego Harcerstwa /46 harcerek i 67 harcerzy/. Uchwalona zostaje deklaracja ideowa i gospodarcza.
- 1 września - Warszawa
Główna Kwatery Harcerzy rozpoczyna "trzyletni wyścig pracy" ąrużyn, który ma podnieść poziom pracy w ośrodkach szabszych.
- 1937 - maj - Górk Wielkie
Rozpoczyna pracę Ośrodek Harcercski w Górkach Wielkich koło Skoczowa. W ośrodku jest kilka budynków, jeden specjalnie przeznaczony na pomieszczenie dla kursów szkoleniowych. Powierzchnia terenu 124h.

- 1937 - W ośrodku prowadzone będą kursy instruktorskie, odbywać się będą konferencje, obozy i kolonie. Do ośrodka włączona zostaje Szkoła Instruktorów Zuchowych w pobliskim Nierodzimiu, a potem i Uniwersytet Wiejski. Menedżantem ośrodka jest hm. Aleksander Kamiński.
- 13 czerwca - 18 września
Druga wyprawa 23 instruktorek i instruktorów do Stanów Zjednoczonych.
- 29 lipca - 13 sierpnia - Vogelenzang /Holandia/
Wyprawa na V Jamboree w Vogelenzang w Holandii - 727 harcerzy. W czasie zlotu dwie konferencje organizowane są przez ZHP: prasy skautowej i instruktorów wilocznych.
- 1 września - Warszawa
Powstaje Harcercskie Biuro Wydawnicze "Na Tropie".
- 14 października - Warszawa
W związku z zamiarem "Obozu Zjednoczenia Narodowego" podporządkowania organizacji młodzieży kierownictwu politycznemu powstają porozumienie i wspólna deklaracja czterech organizacji /ZHP, Siw, Związek Strzelecji, Organizacja Młodzieży Pracującej/ będąca formą sprzeciwu przeciw temu zamysłowi. Deklarację tę akceptuje w dniu 30 października Naczelna Rada Harcercska.
- 1938 - kwiecień - Budapeszt
Harcercska wyprawa lotnicza /4 samoloty, 1 szybowiec, 6 skoczków spadochronowych/ odwiedza skautów węgierskich.
- 3 maja - Warszawa
W tradycyjnej harcercskiej sztafecie kolarskiej bierze udział grupa kolarsko-lotnicza /9 samolotów pilotowanych przez harcerzy/.
- 10 maja - Płock
Harcercsi Dzień Lotniczy jest przeglądem akrobacji lotniczej i skoczków spadochronowych.
- 10 czerwca - Warszawa
W Organizacji Harcerzy wprowadzona zostaje dla starszych chłopców /16- 18 lat/ nazwa "skaut". Tworzy się nową jednostkę organizacyjną "szczep", złożoną z kilku drużyn.
- 10 - 17 lipca Gilwell /Anglia/
Na Międzynarodowej Konferencji Instruktorów Wilocznych /200 delegatów z 12 krajów/ duże zainteresowanie budzi delegacja polska z Aleksandrem Kamińskim na czele. Polacy pokazują filmy na temat pracy zuchów.

1938 - 21 września - Śląsk
W związku z wypadkami na Zaolziu cztery chorągwie harcerek i harcerek postawione zostają w stan pogotowia.

- 1 października - Warszawa
Ukończenie budowy Domu Harcerstwa w Warszawie.

- 26 października - Warszawa
Pierwszy apel sieci radiostacji nadawczych na terenie kraju.
1 listopada następuje oficjalne otwarcie tej sieci.

- 12 listopada - Warszawa
Zjazd byłych żołnierzy Harcerskiego Batalionu z 1918 roku. Wmurowanie tablicy w Pałacu Saskim.

- 11 - 18 grudnia - Warszawa
Odbyna się III Ogólna Konferencja Kierowników Harcerstwa Polskiego poza granicami kraju.

1939 - 10 lutego - Warszawa
Zostaje zatwierdzony tymczasowy regulamin Harcerskiego Koła Morskiego. Jego komandorem mianowany jest dnia 10 marca generał Mariusz Żeruzki. Koło liczy 200 członków.

* * *

- 12 kwietnia - Warszawa
Naczelniczka Harcerek zatwierdza "Wytyczne Współpracy w Organizacji Harcerek i Przyzposobienia Wojskowego Kobiet".

- 15 - 28 lipca - Szkocja
W III Zlocie Starszych Skautów w Monzie bierze udział 12-to osobowa delegacja polska.

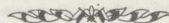
- 15 lipca - Warszawa
Wyrusza 5 osobowa wyprawa harcerska naukowo-badawcza na Spitzbergen.

- 25 lipca - 7 sierpnia - Budapeszt
W GSD1116 odbywa się Światowy Zlot Skautek z udziałem około 4 tys. dziewcząt. Nazwa zlotu "Fax-Ting". Z Polski bierze udział 30 osobowa delegacja.

Maciej K. Sarbiewski

Szkołą życia nie są książki,
Ni uczonych pism foliasty,
Jeno groby bohaterów,
Zmarłych dla ojczyźnej chwały!

- 30 sierpnia
Mobilizacja Harcerstwa.

Stan Harcerstwa

na dzień 31 grudnia 1938 r.

ORGANIZACJA HARCERZY: 17 chorągwi, 330 hufców

Młodzież:			
zuchy	31.363		
harcerze	74.827		
skautci	13.065		
starsi harc.	4.045	123.000	

Kierownicy pracy:			
druż. bez stopni instr.	3.712		
członków komendy bez stopni instrukt.	1.297	5.009	

Starszyzna:			
podharcmistrz	1.503		
harcmistrz	649		
dział. harc.	129	2.281	

razem harcerczy 130.590

ORGANIZACJA HARCEREK: 15 chorągwi, 262 hufców

Młodzież:			
zuchy	15.198		
młod. harcarki	41.389		
wędrowniczki	13.123		
starsze harc.	2.292	72.002	

Kierowniczk. pracy:			
p.o. drużynowej	1.899		
drużynowa	1.230	3.129	

Starszyzna:			
podharcmistrzyni	216		
harcmistrzyni	209		
instr. specjaln.	22		
dział. harc.	14	461	

razem harcerek 75.592

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Prof. Ignacy
Mościcki w towarzystwie Przewodniczącego ZHP Dr.
Michała Grażyńskiego i Komendy Złotu odwiedza
Jubileuszowy Złot Harcerstwa w Spale (1935r).

Rok XXXIV.
Numer 4-5.

Kwiecień :
Maj 1981 :

Na tropie

Miesięcznik młodzieżowy harcerskiej wydaje Naczelniactwo Z.H.P. poza granicami Kraju.

Redaktor od 1953 r. - hm Ignacy PŁONKA, 30 Anson Rd., London NW2 3UU, England.

Zespół redakcyjny: hm J. Hebda, phm M. Nalewajko, hm J. Nećyż, hm B. Fanczewicz,
hm. W. Spławska, phm A. Świętochowski, hm Z. Sztydio, hm M. K. Wariwoda, hm W. Wenzel.

Adresy:

Redakcja - "Na tropie" - 30 Anson Rd., London NW2 3UU, England.

Administracja - "Na tropie", 47 Rutland Gate, London SW7 1PB, England.

W. Brytania - hm. L. Kliszewicz, 7 Bridgford Rd., West Bridgford, Nottingham NG2 6AN.

Ameryka - dz. h. T. Terpin, 6961 W. Belmont Ave., CHICAGO 60634, USA.

Australia - phm St. Janus, 31 St. Hubert Rd., East Ivanhoe, Victoria 3079, Australia

Francja - hm L. Kosmala, 4 rue Begün, 57000 METZ France.

Kanada - hm B. Bakrycz, Kaszuby RR2, P.O. Barrys Bay, Ontario K0J-1B0, Canada.

Warunki prenumeraty - roczna: W. Brytania L 2,50; Francja 20 franków;

St. Zjednoczone, Australia, Kanada po 6 dolarów. Nr. pojed. 25p, 2 franki, 60 centów.

Przekazy podstwowe wypełniać: "Na tropie", Polish Boy Scouts and Girl Guides Assn.

Inches

Centimetres

Colour Chart #13

Blue

Cyan

Green

Yellow

Red

Magenta

White

3/Color

Black

DANES
-PICTA
COM